

Ska jag rea smågrisar vid köpmotstånd? Kornpriset nu 40 kr högre än vid skörd

I Danmark har sommaren börjat och vi har haft perfekt väder ett tag för att starta växtligheten på våra marker. Med utsikter till regn ser det bra ut. Som svinproducent är jag tyvärr inte bara glad över det höga spannmålspriset. Jag har använt mitt sista inlagrade korn och är igång med att hämta offerter hos foderhandeln. Priset är ca 40 kronor högre nu per 100 kg, än vad vi betalade i samband med skörden. Det kan märkas på slutraden i griskalkylerna.

Danmark

Jag försöker därför sälja så många smågrisar som möjligt, men marknaden är hopplös. Som tur är har jag fortfarande mitt melangårdsavtal. Men den slaktvinsproducent jag har avtal med vill ev också sluta producera och han har därför frågat mig om jag vill hyra hans stallar. De ligger 3 mil härifrån, men jag kan ju bli tvungen att arrendera stallet för att placera mina smågrisar. Med den hyra han vill ha för stallet och övriga omkostnader, så får jag ett minus i kalkylen (med dagspris) på 40 kronor per gris. Och det är utan att jag räknar med min egen arbetskraft.

Kan sälja på fria marknaden

Vi har därför tackat nej till hyreserbjudandet. Om jag vill kan jag lika gärna sälja grisarna till puljepris (på fria marknaden, som i dag ligger ca 50 kronor under priset på grisar som säljs via mellangårdsavtal), och slipa det extra arbetet.

Vi arbetar nu vidare med två olika förslag. Det ena är att vi sänker mellangårdsavtalets pris, så slaktvinsproducenten får grisarna till ett genomsnittspris mellan pulje och mellangårdsavtal. Det andra är att vi etablerar ett produktionssällskap, där vi delar på vinsten eller förlusten om det blir över- och underskott. Nu får vi se vad som händer. Som tur är så har jag tre månaders uppsägning, så lönsamheten i grisproduktionen kan i bästa fall hinna vända igen och min köpare av smågrisarna fortsätter verksamheten.

Ska vi konkurrera med oss själva?

Som ni säkert vet har Danish Crown köpt Flagship Foods Ltd, ett stort engelskt slakteri med förädlingsindustri för ca 2 miljoner dkr. I köpet ingår också 25 000 sugor. Detta har skapat ganska mycket diskussion bland grisproducenterna i Danmark. Ska vi konkurrera ut oss själva?

Förklaringen från styrelsen i Danish Crown är att primärproduktionen var en del av ett paket, så vi var därför tvugna att köpa även grisproduktionen.

Som det också blev sagt vid ett medlemsmöte för Landsföreningen för Svinproducenter, är Danish Crowns ledning och styrelse otroligt skicklig och proffessionell när de under ett par timmars diashow kan överbevisa hela representantskapet att det är det enda riktiga att göra som de gjort. Och de får nu representantskapets uppbackning, t o m utan att t ex berätta hur hög räntan blir på det lån de tar för att finansiera köpet.

För en medlem av representantskapet måste det vara otroligt svårt att ta ställning till en så stor affär i ett annat land på så kort tid. Men nu har de som sagts köpt det stora engelska företaget och vi, som är nu även är delägare i det engelska företaget, hoppas på det bästa.

Vi blir granskade i 14-sidigt protokoll

Vid det medlemsmöte jag nämnde fick vi också en redogörelse från en veterinär från födevareregionen. Hon berättade om de oanmälda djurskyddsbesök födevareregionen gör och vad de tittar på. Det är en EU-regel som säger att 2 % av alla djurbesättningar i EU ska ha ett djurskyddsbesök om året. I Danmark har man sagt att det ska vara 5 % och det ska vara oanmälda besök. De första 2 % besöken blir helt slumpmässigt valda, medan de sista tre procenten är utvalda ”riskbesättningar”. Det är exempelvis besättningar som har onormalt stor eller liten förbrukning av medicin.

Rapporten som ska upprättas är på 14 sidor och handlar om allt från vilken utbildning dina anställda har, medicinregistrering, avlivning av djur, svanskupering, rengöring, inventariernas tillstånd och mycket annat. Finer de några fel så får man en anmärkning och ett besök igen. Är inte problemen lösta vid nästa besök blir man polisanmäl.

Olika behandling vid besöken

Av den efterföljande debatten kunde jag förstå att veterinärernas hantering av svinproducenterna var väldigt olika. Vid några platser i landet blev man tydligen polisanmäl direkt. På andra ställen i landet snackade man om problemet och prövade att hitta en lösning.

Det nämndes ett exempel där en producent blev polisanmäl p g a att han hade rodmaterial (lekmaterial, en träkloss) hängd i en kedja från taket och inte låg helt på golvet. Träklossen hade 30 graders vinkel till golvet. Detta var olagligt. Det är lag på att grisar ska ha lekmaterial i boxarna.

Grisproducentföreningen ska ta strid i rätten

Landsföreningen vill nu köra ett par oanmälda fall genom rätten, där de tycker kraven är helt orimliga. Och då får vi hoppas att vi i varje fall kan få till stånd en lika behandling av grisproducenterna i hela landet.

Det är bra om det finns klara riktlinjer om

Annica Granström

vad som är godkänt och vad som inte är godkänt. Många detaljer vet vi naturligtvis, och då är det på eget ansvar om det inte är ok vid inspektioner. Naturligtvis ska djuren behandlas bra, men just nu känns det som om alla grisproducenter är lagliga villebråd!

Ingen överklagade våra planer på stallbygge

Och så lite positivt! Vi har fått veta att ingen har klagat över vårt planlagda stallbygge, så nu söker vi hos kommunen om tillåtelse att bygga. Vi hoppas också att de ger oss dispens från ett avståndskrav från stallet i förhållande till vägen och grannens mark. Det är vi själva som arrenderar hans mark och det är privat väg, så vi är optimistiska. Skulle det värsta ske, så kan vi lägga nya stallet på andra sidan grisningsstallet. Men det ger mer arbete med de dagliga rutinerna.

Annica

Time out för Swedish Meats fusionsplaner med Danmark, nu gäller enat slakt-Sverige

Fusionsplanerna med Danmark är lagda åt sidan, nu vill vi jobba för ett enat slakteri-Sverige. Det säger Peter Rasztar i en intervju i Köttbranschen.

-Vi vill vara med och samla slakten och styckningen, säger han. Om det sedan ska stå Swedish Meats, Parsons eller KLS på skylten, det bryr vi oss inte om, där är vi prestigelösa.

Peter uppskattar att överkapaciteten i svensk slakt och styckning kostar uppödarna 40 – 50 mkr.

-Vi behöver samarbete söderut för att effektivisera slakt och styckning, säger han, för det är många som förlorar pengar, inte bara vi. Källa: Köttbranschen. /LG

Gris nr 3 2004

Pumptillverkaren Grundfos satsar på gödselförurning och separation

Staring Miljø A/S är ett danskt gödsel- miljöföretag som hittills sålt ca 25 förurningsanläggningar för svingödsel i Danmark. Vid senaste Agromek visade man en ny separationsanläggning. Pumpkoncernen Grundfos i Danmark investerar nu tillsammans med danskt lantbruks ventureföretag Agroinvest A/S, samt nuvarande ägarna av Staring Miljø, samt ett antal privatpersoner, 7,7 milj dkr i företaget för att vidareutveckla och marknadsföra anläggningarna.

-Pumpar är en väsentlig del i anläggningen och förurningsanläggningar tror vi har stor tillväxtpotential inom grisproduktionen

gödsel

både i Danmark och utomlands, säger Carsten Bjerg, Grundfos. Med förurningsanläggningar kan näringsvärdet i gödseln utnyttjas optimalt och arealkraven för spridning av gödseln halveras.

Minskar kväveavgången 70 proc

Staring Miljø's miljöanläggning för animalieproduktionen baserar sig på förurning av gödseln. Tekniken minskar avgången av kväve med minst 70 % och förbättrar utnyttjandet av kvävet i gödseln för växterna.

-För Agroinvest är det viktigt att det lyckas utveckla miljöanläggningar som gör det möjligt för lantbrukarna att fortsätta och bygga ut animalieproduktionen utan att gödseln belastar miljön. Vi är imponerade över hur

Svenska fiskare hotas av importräkor anser jordbruksminister Nykvist

-Handlar det om prisdumpning när norska räkor säljs billigt i Sverige är det inte acceptabelt. Då får vi vidta åtgärder mot Norge, säger Ann-Christin Nykvist, fiske-, jordbruks- och konsumentminister.

kommentar

Norska räkor säljs så billigt i Sverige att de svenska blir osålda. Fiskevärdens existens är hotad, menar hon. Hon har redan uppmärksammat EU-kommissionen på problemet och Fiskeriverket är igång med en utredning. Frågan togs upp på Fiskeribranschens Riksförbunds årsstämma på Öckerö, utanför Göteborg, i april, där Ann-Christin Nykvist talade. Källa: TT.

Ann-Christin Nykvist ondgör sig över norrmännens försäljning, dumpning, av räkor till Sverige. Vad är skillnaden när svenska räkor

Inga fler fall av PMWS konstaterade trots att veterinärerna letat symtom

-Det är nu lugnt på PMWS-fronten. Inga nya fall har konstaterats de senaste månaderna, trots att alla djurhälsoveterinärer letat efter tecken på sjuka grisar i många besättningar, säger Djurhälsovårdens vd Jan Åke Robertsson. Det är sex drabbade bruksbesättningar, utöver provningsstationen.

Komplex sjukdom

-Vi har verkligen letat efter tecken på sjuk-

Gris nr 3 2004

Grundfos
Grundfos är en av världens ledande pumptillverkare med 11,2 miljarder dkr i omsättning. Företaget har 11 700 anställda på 63 tillverknings- eller försäljningsorter i 38 länder.

Agroinvest
Agroinvest är de danska lantbrukarnas gemensamma bolag för investering av venturekapital. Det ägs av bondeorganisationerna Landbruksrådet, Dansk Landbrug (motsvarar LRF), Danske Slakterier och Mejeriföreningen.

Staring Maskinfabrik
Staring Maskinfabrik A/S har utvecklat gödselanläggningen NH4+ och separationsanläggningen –NPK. Staring ingår i Stiholt-koncernen med omsättning på 900 milj dkr och har över 800 anställda. I Staring ingår även Scandinavian Brake Systems A/S, som tillverkar bromsreservdelar till bilar och motorcyklar över hela världen.

Starings anläggningar fungerar både enkelt och driftsmässigt och är billiga att använda jämfört med annan teknik.

Lars-Gunnar Lannhard

Mer dioxin i ekologiska ägg än i burhönsägg. Hur är det med dioxin i utegrisar?

Livsmedelsverket har vid provtagning och analyser av ägg funnit högre halter dioxin från ekologiska höns än från burhöns. Värdena är små, från 0,6 till 3,1 pikogram dioxin-TEQ/gram fett. Gränsvärde finns inte ännu för utehöns men kommer att bli från den 1 januari 2005. Då blir gränsvärdet 3 pg dioxin-TEQ/gram fett. Analyser från andra EU-länder visar också högre dioxinhalter i ägg från utgående höns.

Teorier finns att sprätthöns kan få i sig mer dioxin när de äter jord, maskar och dylikt. Frågan är då om det även finns dioxin i griskött från utegrisar!? Dessa bökar mycket i marken och är allätare, så!??

Enligt Livsmedelsverket har inga tester gjorts på grisar och inga specifika tester på utegrisar är planerade. Men griskött kommer generellt att ingå i den dioxinkontroll som kommer att ske framöver. Källa: Livsmedelsverket. /Nils

Kommentar: Dioxin, organiskt ämne av en grupp klorerade kolväten, bildas vid förbränning av klorhaltiga ämnen, synnerligen giftigt, allvarlig miljöfara. /Bonniers svenska ordbok.

25